

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 13 stycznia 2012 r.

LWA-4114-07-05/2011

I/11/010

Pan

st. bryg. mgr inż. Andrzej Hiszpański

Komendant Powiatowy

Państwowej Straży Pożarnej

w Nowym Dworze Mazowieckim

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki (zwanym dalej Urzędem), kontrolę realizacji zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w budynkach będących siedzibami urzędów miast i gmin województwa mazowieckiego obejmującą okres od 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym 11 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazała Kierownikowi jednostki kontrolowanej wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust.1 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

W toku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono szereg nieprawidłowości związanych z zapewnieniem ochrony przeciwpożarowej budynku Urzędu, sprzecznych z przepisami *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*².

1. NIK negatywnie oceniła niepoddawanie, w okresie od maja 1997 r. do września 2011 r., okresowej aktualizacji Instrukcji w sprawie bezpieczeństwa pożarowego³, co było sprzeczne z § 6 ust. 7 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

2. NIK negatywnie oceniła opracowanie we wrześniu 2011 r. Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego⁴, niezgodnie z przepisami *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

Analiza wykazała, że Instrukcja nie zawiera:

- specyfikacji wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposobów poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym - § 6 ust.1 pkt 2;
- sposobów zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym - § 6 ust.1 pkt 4;
- warunków i organizacji ewakuacji ludzi oraz praktycznych sposobów ich sprawdzania - § 6 ust.1 pkt 5;
- sposobu zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji - § 6 ust.1 pkt 6;
- zadań i obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami - § 6 ust.1 pkt 7;
- planów obiektu, obejmujących jego usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych określonych w § 6 ust.1 pkt 8 lit. a-l;
- wskazania osób lub podmiotów opracowujących instrukcję - § 6 ust.1 pkt 9.

3. Urząd, w okresie od maja 1997 r. do września 2011 r., nie wykonywał praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji osób z budynku, co było niezgodne z § 13 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w*

² Dz. U. Nr 109, poz. 719 - zwane dalej rozporządzeniem z dnia 7 czerwca 2010 r.

³ Instrukcja stanowiła załącznik do Zarządzenia nr III/2/12/97 Burmistrza Miasta Nowego Dworu Mazowieckiego z dnia 15 maja 1997 r.

⁴ Instrukcja została wprowadzona Zarządzeniem Burmistrza Miasta Nr 142/2011 z dnia 1 września 2011 r.

*sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*⁵ oraz z § 17 ust. 1 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

4. Uwagi NIK dotyczyły niewłaściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku:

- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego zawierająca warunki ochrony przeciwpożarowej oraz plany budynku⁶, była przechowywane w Wydziale Organizacyjnym na I piętrze, co nie zapewniało możliwości ich natychmiastowego wykorzystania na potrzeby akcji ratowniczej, co było niezgodne z § 6 ust. 3 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*;
- brak było aktualnych planów rozmieszczenia na poszczególnych kondygnacjach budynku urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, co jest niezgodne z § 6 ust.1 pkt 8 lit. i) *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*;
- brak było znaków informacyjnych „Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego” w miejscach lokalizacji hydrantów wewnętrznych oraz na korytarzach każdego piętra w prawym skrzydle budynku, gdzie w załomach ścian korytarzy umieszczone zostały gaśnice oraz ich oznakowanie⁷, co jest niezgodne z § 4 ust. 2 pkt 4 lit. b) *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*;
- brak było ważnych badań technicznych węży stanowiących wyposażenie hydrantów wewnętrznych⁸, co jest niezgodne z § 3 ust. 4 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

5. Kontrola NIK wykazała, że budynek Urzędu nie spełnia wymagań określonych w przepisach *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*⁹, w zakresie elementów konstrukcyjnych dróg ewakuacyjnych, sposobu ich wykończenia oraz wyposażenia, w tym:

- szerokość drogi ewakuacyjnej (korytarze budynku) zamiast 1,2m: w miejscach przewężeń w prawym skrzydle budynku wynosi 0,95m, w rejonie schodów bocznej klatki schodowej (na każdej kondygnacji budynku) jest zróżnicowana i wynosi od 0,93m do 1,0m, przed wyjściem ewakuacyjnym w bocznej klatce schodowej wynosi 1,12m, co jest niezgodne z § 242 ust. 2;

⁵ Dz. U. Nr 80, poz.563

⁶ Plany stanowiące załącznik do poprzedniej Instrukcji z 1997 r., były jedynymi udostępnionymi kontrolerowi. Plany nie są aktualne w zakresie ilości i numeracji pomieszczeń znajdujących się na poszczególnych kondygnacjach budynku .

⁷ Lokalizacja gaśnic jest utrudniona dla osób podążających z bocznej klatki schodowej.

⁸ Próba ciśnieniowa na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą

⁹ Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.

- wysokość korytarza przed drzwiami wyjściowymi z bocznej klatki schodowej wynosi 1,86m zamiast co najmniej 2,0m (brak informacji o niskim stropie), co jest niezgodne z § 242 ust. 3;
- na spoczniku, przed drzwiami wyjściowymi z bocznej klatki schodowej, znajduje się nieoznakowany stopień o wysokości 0,13m, co jest niezgodne z § 244 ust.1 pkt 1 i ust.3;
- balustrady na schodach dróg ewakuacyjnych służące do pokonania wysokości przekraczającej 0,5 m są jedynie od strony przestrzeni otwartej, brak jest balustrad od strony ścian, co jest niezgodne z § 296 ust.3 ;
- szerokość użytkowa: biegu schodów w bocznej klatce schodowej wynosi 0,94m zamiast 1,2m, a szerokość użytkowa spoczników w głównej klatce schodowej wynosi 1,34m, a w klatce schodowej bocznej wynosi od 0,9m¹⁰ do 0,98m zamiast 1,5m, co jest niezgodne z § 68 ust. 2;
- wysokość stopni schodów w klatce schodowej bocznej (nawet w jednym biegu schodów) jest zróżnicowana i wynosi od 0,12 do 0,18m zamiast co najwyżej 0,175m, co jest niezgodne z § 68 ust.1;
- wysokość balustrady schodów: w klatce głównej wynosi 1,01m, w klatce bocznej wynosi od 0,88m do 0,93m, zamiast co najmniej 1,1m, co jest niezgodne § 298 ust. 2;
- brak jest balustrady we wnęce okna znajdującego się w bocznej klatce schodowej (pomiędzy II a III piętrem), którego parapet znajduje na wysokości 0,56m nad posadzką, co jest niezgodne z § 301 ust. 1 i 3;
- brak jest balustrady przy podjeździe do budynku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, co jest niezgodne z § 298 ust. 4.

6. NIK negatywnie oceniła niepodjęcie przez Urząd działań w celu spełnienia wymagań bezpieczeństwa pożarowego w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych zgodnie z § 16 ust.3 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

Ogłędziny budynku wykazały, że w budynku występują warunki techniczne niezapewniające możliwości ewakuacji ludzi, ponieważ szerokość spoczników w bocznej klatce schodowej¹¹ służącej ewakuacji jest mniejsza o ponad jedną trzecią od określonych w przepisach

¹⁰ Spocznik pomiędzy I a II piętrem pomiędzy poręczą schodów a parapetem okiennym ma szerokość 0,8m, Na spoczniku pomiędzy parterem a I piętrem została zainstalowana krata (otwierana na kartę magnetyczną lub samoczynnie w przypadku wyłączenia zasilania). Konstrukcja tego przejścia zawęża szerokość spocznika do 0,87m (odległość pomiędzy kratą a parapetem okiennym na klatce).

¹¹ Szerokość spoczników pomiędzy poszczególnymi kondygnacjami wynosi od 0,9m do 0,98m, zamiast 1,5m.

budowlanych, co zgodnie z § 16 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. *rozporządzenia* oznacza, że budynek uznaje się za zagrażający życiu ludzi.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie stosownych działań w ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag oraz wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. a/a